

Sygn. akt VII U 2817/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 lipca 2019 roku
w Warszawie

sprawy J. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o odsetki od renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 9 kwietnia 2019 roku, znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. O. prawo do odsetki do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy wypłaconej za okres od 7 września 2017 r. do 6 września 2018 r.

UZASADNIENIE

W dniu 8 maja 2019r. J. O. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 9 kwietnia 2019r., znak: (...)odmawiającej jej prawa do wypłaty odsetek ustawowych w związku z wypłatą renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że całkowitą winę za opóźnienie w wypłacie renty ponosi Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nie przyznał prawa do świadczenia rentowego wydając decyzję w dniu 26 października 2017r., którą następnie Sąd Okręgowy zmienił w dniu 13 lutego 2019r. w ten sposób, że przyznał prawo do renty. Ubezpieczona wniosła o wypłatę odsetek ustawowych od dnia 6 września 2017r. do dnia wypłaty świadczenia. Podniosła, że lekarz orzecznik ZUS wydał orzeczenie na podstawie tych samych dokumentów i badań, z których korzystali biegli sądowi i Sąd wydając orzeczenie o przyznaniu renty. Z kolei komisja lekarska ZUS skupiła swoją uwagę na braku komórek nowotworowych, pomijając całkowicie stan psychiczny i inne schorzenia. Dodatkowo ubezpieczona podkreśliła, że ZUS wzywał ją dwukrotnie na kontrolę zwolnień lekarskich i w obu przypadkach lekarz orzecznik ZUS potwierdzał, że zwolnienia są zasadne i powinno być kontynuowane leczenie. Następnie w dniu 11 kwietnia 2019r. lekarz orzecznik ZUS przyznał prawo do renty do dnia 30 kwietnia 2022r. (odwołanie z dnia 8 maja 2019r., k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 czerwca 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. wskazując, że zaskarżona decyzja została wydana prawidłowo, a odwołanie jest bezzasadne.

Uzasadniając swe stanowisko organ rentowy powołał się na treść art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz wskazał, że Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie w wyroku z dnia 13 lutego 2019r., wydanym w sprawie o sygn. akt VII U 1724/17, nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w wypłacie świadczenia, albowiem brak było podstaw do ustalenia takiej odpowiedzialności. Istnienie niezdolności do pracy budziło wątpliwości i zachodziła konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie. Z opinii lekarzy orzeczników wynika, że doszło do pogorszenia stanu zdrowia, co potwierdzają opinie biegłych, została też dołączona dokumentacja stanowiąca nową okoliczność w sprawie (odpowiedź na odwołanie z dnia 4 czerwca 2019r., k. 5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W 2008r. J. O. przeszła operację usunięcia macicy z powodu mięśniaków, a od 2014r. jest leczona na depresję. Z kolei w marcu 2016r. zdiagnozowano u niej raka piersi. Od 14 marca 2016r. do 11 września 2016r. pobierała zasiłek chorobowy, a następnie od 12 września 2016r. do 6 września 2017r. świadczenie rehabilitacyjne (porada ambulatoryjna, porada onkologiczna, k. 4-7 a.r. tom nieoznaczony, wykaz zasiłków chorobowych, k. 23 a.r. tom I).

W dniu 28 lipca 2017r. J. O. złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Po przeprowadzeniu badań ubezpieczonej przez lekarza orzecznika ZUS i komisję lekarską ZUS oraz stwierdzeniu, że nie jest ona niezdolna do pracy, ZUS (...) Oddział w W. wydał w dniu 26 października 2017r. decyzję znak: (...), w której odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o rentę, k. 1-4 a.r., orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, k. 7 a.r. tom I, orzeczenie komisji lekarskiej ZUS, k. 8 a.r. tom I, decyzja ZUS ws. odmowy przyznania renty, k. 24 a.r. tom I).

W dniu 5 grudnia 2017r. J. O. odwołała się od powyższej decyzji organu rentowego do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie. Sprawie nadano sygn. akt VII U 1724/17 (odwołanie, k. 2-3 a.s. – akta sprawy VII U 1724/17). Po przeprowadzeniu postępowania Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 13 lutego 2019r. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 26 października 2017r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 7 września 2017r. do dnia 6 września 2018r. W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że oparł się na przeprowadzonym w toku postępowania dowodzie z opinii biegłych sądowych, którzy na podstawie dokumentacji medycznej załączonej do akt sprawy oraz badań przedmiotowych stwierdzili u ubezpieczonej zaburzenia depresyjne, które powodowały jej niezdolność do pracy. Sąd Okręgowy podzielił powyższe wnioski biegłych, niekwestionowane przez organ rentowy i na ich podstawie zważył, że stan zdrowia ubezpieczonej uzasadnia uznanie częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonej w okresie od 7 września 2017r. do 6 września 2018r., co z kolei powodowało zmianę decyzji i przyznanie jej prawa do renty w powyższym okresie. Jednocześnie w wyroku z dnia 13 lutego 2019r. Sąd Okręgowy nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Wykonując powyższy wyrok, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 26 marca 2019r. decyzję o przyznaniu renty od 7 września 2017r. do dnia 30 września 2018r. (opinia psychiatryczno- psychologiczna, k. 22-24 a.s. o sygn. VII U 1724/17; wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 13 lutego 2019r. z uzasadnieniem, - akta sprawy VII U 1724/17, decyzja z dnia 26 marca 2019r., k. 91 a.r. nieoznaczony tom).

W dniu 4 kwietnia 2019r. J. O. zwróciła się do ZUS (...) Oddział w W. z wnioskiem o wypłatę odsetek ustawowych od wypłaconej renty przyznanej na okres od 7 września 2017r. do 30 września 2018r., począwszy od terminu miesięcznej płatności do 26 marca 2019r., tj. do daty wydania decyzji nr (...) (wniosek o wypłatę odsetek z 4 kwietnia 2019r., k. 93 a.r. nieoznaczony tom). Po rozpatrzeniu powyższego wniosku ZUS (...) Oddział w W. wydał w dniu 9 kwietnia 2019r. decyzję znak: (...) w której odmówił J. O. prawa do wypłaty odsetek w związku z realizacją wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 12 stycznia 2018r. (błędnie wskazując, iż chodzi o wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść

art. 118 ustawy o emerytach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazując, że sąd odwoławczy nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego ani o wypłacie odsetek, natomiast termin określony w art. 118 ust. 1 został zachowany z uwagi na wydanie decyzji przyznającej rentę zgodnie z wyrokiem Sądu, który wpłynął do Oddziału ZUS w dniu 20 marca 2019r. Decyzja w sprawie przyznania emerytury wydana została w dniu 26 marca 2019r., zaś należne wyrównanie zostało przekazane w dniu 1 kwietnia 2019r. Zdaniem organu rentowego w związku z powyższym brak podstaw do wypłaty odsetek, ponieważ wydanie decyzji i wypłata świadczenia nastąpiły w terminach ustawowych, a opóźnienie w wypłaceniu świadczenia nie było następstwem okoliczności, za które Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponosi odpowiedzialność (decyzja ZUS z 9 kwietnia 2019r., k. 94 a.r. nieoznaczony tom).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach organu rentowego, a także w dołączonych do sprawy aktach o sygn. VII U 1724/17. Zostały one ocenione jako wiarygodne. Strony postępowania nie kwestionowały ich autentyczności i wiarygodności, a zatem okoliczności z nich wynikające mogły stanowić podstawę ustaleń faktycznych, tym bardziej, że nie były sporne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. O. podlegało uwzględnieniu.

Prawo odsetek z tytułu opóźnienia w przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych reguluje art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 300), zgodnie z którym jeśli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W przypadku świadczeń rentowych terminy wypłaty określa art. 118 ust. 1 i ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.). Przewiduje on, że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, a w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zatem Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma 30 dni na wydanie prawidłowej decyzji licząc od chwili wyjaśnienia ostatniej niezbędnej okoliczności, rozumianej jako ostatni fakt konieczny, z punktu widzenia przesłanek nabycia prawa, do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. W przypadku, gdy prawo zostaje przyznane orzeczeniem Sądu ów 30 dniowy termin jest liczony od momentu doręczenia wyroku, ale jedynie wówczas, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy, termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia.

W judykaturze ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym przez nieustalenie prawa do świadczenia, o którym mowa w art. 85 ustawy systemowej, należy rozumieć zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania. W tym przypadku zachodzi sytuacja, gdy do wydania przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia doszło mimo, że było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem. Jednocześnie użyty w przepisach zwrot "okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności" jako wyłączający obowiązek wypłaty odsetek należy rozumieć w ten sposób, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest obowiązany do wypłaty odsetek nie tylko wtedy,

gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn, niezależnych od ZUS (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012r., III UK 110/11; z dnia 7 października 2004r., II UK 485/03).

W judykaturze dokonuje się kwalifikacji błędów organu rentowego na błędy w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa oraz błędy w ustaleniach faktycznych, będące skutkiem naruszenia przepisów proceduralnych. Błąd w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa ma miejsce wówczas, gdy organ rentowy wydaje decyzję odmawiającą ustalenia prawa, z uwagi na błędną interpretację relewantnych przepisów prawa w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym. Bardziej złożona jest prawna kwalifikacja błędu w ustaleniach faktycznych, jako przesłanka uzasadniająca odpowiedzialność organu rentowego z tytułu wypłaty odsetek za opóźnienie. Możliwa jest bowiem sytuacja, że przyznanie prawa do świadczenia nastąpi na skutek ustaleń faktycznych sądu. Aby stwierdzić w takiej sytuacji, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za to opóźnienie, konieczne jest wykazanie, że w przepisany terminie organ rentowy nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia z uwzględnieniem jednakże tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 maja 2014r., III AUa 2071/13, LEX nr 1483723).

W rozpatrywanej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych uzasadniając odmowę wypłaty odsetek od świadczenia rentowego przyznanego J. O., powołał się m.in. na brak orzeczenia organu odwoławczego orzekającego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Odnosząc się do tej argumentacji podkreślić należy, że brak orzeczenia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego – tak jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie - nie przesądza o braku prawa strony do odsetek (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 czerwca 2014r., III AUa 1548/13, Lex nr 1493754; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011r., I UZP 2/11, OSNP 2011/19-20/255). Mimo więc braku orzeczenia sądu o odpowiedzialności organu rentowego, w razie wystąpienia strony o odsetki, konieczne jest ustalenie, z jakich przyczyn doszło do opóźnienia w wypłacie. Ocena tego, która ze stron postępowania odpowiada za opóźnienie wypłaty świadczenia winna być wyprowadzona z całokształtu okoliczności sprawy, gdyż obowiązki stron zależą od przedmiotu sporu w danej sprawie oraz od tego, na której ze stron spoczywa ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. W sytuacji, gdy przedmiotem sporu jest prawo do renty i jedyną sporną okolicznością jest ocena stanu zdrowia, zaś ubezpieczony przedstawia pełną dokumentację medyczną, to ewentualny błąd w ocenie medycznej obciąża organ rentowy, a nie ubezpieczonego. W odniesieniu do spraw związanych z orzekaniem medycznym utrwalone jest orzecznictwo, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowe orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika ZUS lub komisję lekarską ZUS (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 listopada 2013r., III AUa 295/13, Lex nr 1402872). Na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy systemowej jest wówczas obowiązany do wypłaty odsetek od świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Odsetki te należne są od daty wymagalności świadczenia do dnia wypłaty zasądzonego wyrównania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 czerwca 2014r., III AUa 1023/13).

W świetle powyższego, aby stwierdzić, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za zaistniałe opóźnienie, konieczne jest wykazanie, że w przepisany terminie nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia z uwzględnieniem jednakże tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (Komentarze Becka, Emerytury i Renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (...) Komentarz pod redakcją B. Gudowskiej i K. Ślebzaka Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2013, str. 749).

W ocenie organu rentowego za moment wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji należało przyjąć dzień przekazania do ZUS(...) Oddział w W. akt rentowych dotyczących J. O. po wydaniu przez Sąd Okręgowy wyroku z dnia 13 lutego 2019r. (sygn. akt VII U 1724/17), natomiast okoliczności zdrowotne dotyczące J. O. budziły wątpliwości i zostały wyjaśnione dopiero w trakcie trwania powyższego postępowania.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska, jakie zaprezentował organ rentowy. W ocenie Sądu okoliczności przedmiotowej sprawy wskazują, że możliwe było wydanie przez Zakład decyzji zgodnej z prawem w terminie 30 dni licząc od dnia, w którym komisja lekarska orzekała o zdolności do pracy J. O.. Wprawdzie w postępowaniu sądowym (sygn. akt VII U 1724/17), zainicjowanym odwołaniem od decyzji odmawiającej przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, zostały wydane kluczowe dla rozstrzygnięcia opinie biegłych sądowych z zakresu psychiatrii, psychologii i medycyny pracy, nie mniej jednak takiej oceny, jaką zaprezentowały J. K., M. L. i A. S., mógł dokonać również organ rentowy poprzez swoje organy orzecznicze. Wskazane biegłe sądowe zgodnie oceniły, że stan zdrowia odwołującej kwalifikuje ją jako osobę częściowo niezdolną do pracy od 7 września 2017r., a więc od daty przypadającej jeszcze przed datą badania przez lekarza orzecznika ZUS (12 września (...)) i komisję lekarską ZUS (11 października 2017r.). Co jednak najistotniejsze opinie zostały wydane w oparciu o badanie przedmiotowe ubezpieczonej przy uwzględnieniu zaświadczenia z dnia 19 lipca 2019r. oraz dokumentacji medycznej, którą organ rentowy dysponował. W opinii lekarskiej z 11 października 2017r. odnotowano fakt przedstawienia takiej dokumentacji. Wprawdzie ubezpieczona w Sądzie przedstawiła także dokumentację z wizyt, które odbyły się w okresie późniejszym, już w 2018r., ale te dokumenty nie były podstawą do orzekania o niezdolności do pracy. Z jednej strony wskazuje na to treść opinii biegłych, z drugiej zaś strony potwierdza to data, do której biegłe stwierdziły niezdolność do pracy (do 6 września 2018r.) i data, w której ubezpieczoną badały (2 lutego 2018r.). W związku z tym to nie dokumentacja, którą wskazał członek Komisji Lekarskich ZUS (k. 133 akt o sygn. VIIU 1724/17) była ważąca, ale objawy, jakie u ubezpieczonej występowały, zaobserwowane podczas badania, a także fakt leczenia psychiatrycznego od 2014r. i przyjmowane lekarstwa, które nie dawały poprawy stanu zdrowia. O tym leczeniu i o objawach, które w badaniu biegłych zostały opisane, wiedziały organy orzecznicze ZUS. Wskazuje na to m.in. treść opinii lekarskiej z dnia 11 października 2017r. (k. 10 dokumentacji orzeczniczo – lekarskiej), w której członkowie Komisji Lekarskiej ZUS odnotowali, że w kwietniu 2017r. u ubezpieczonej nastąpiła poprawa samopoczucia i zmniejszono dawki leków, ale w ciągu dwóch miesięcy doszło do pogorszenia stanu zdrowia i zwiększenia dawek leków. Poza tym organy orzecznicze ZUS, w razie wątpliwości czy też braku możliwości samodzielnej oceny stanu zdrowia ubezpieczonej, mogły skorzystać z możliwości, jakie daje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 14 grudnia 2004r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. 2004r., poz. 2711). § 4 ust. 3 wymienionego rozporządzenia przewiduje, że lekarz orzecznik może, przed wydaniem orzeczenia, uzupełnić dokumentację dołączoną do wniosku, w szczególności o opinii lekarza konsultanta lub psychologa albo o wyniki badań dodatkowych lub obserwacji szpitalnej. Takie same uprawnienia na podstawie § 10 ust. 3 rozporządzenia przysługują również komisji lekarskiej ZUS. Powyższe oznacza, że organy orzecznicze przeprowadzające badanie ubezpieczonej, jeśli miały wątpliwości odnośnie jej stanu psychicznego i wpływu depresji na zdolność do pracy, a same nie dysponowały odpowiednią wiedzą do dokonania takiej oceny, mogły skorzystać z możliwości zasięgnięcia opinii psychologa czy konsultanta psychiatry, ale tak się nie stało i dopiero biegli sądowi w oparciu o te same informacje bądź takie, które ZUS mógł uzyskać w ww. sposób, ustalili częściową niezdolność do pracy. Dodatkowo wskazać należy, że nie można przyjąć – jak wynika z opinii przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS z dnia 25 kwietnia 2018r. (k. 33 akt o sygn. VIIU 1724/17), że biegłe M. L. i J. K. orzekły niezdolność do pracy w związku z pogorszeniem stanu zdrowia, które nastąpiło po badaniu w ZUS. Wprawdzie w opinii ww. biegłych pojawiają się informacje o pogorszeniu samopoczucia czy o nasileniu objawów psychicznych, ale nie ma takich informacji, z których można byłoby wnioskować, że stan zdrowia ubezpieczonej w czasie badania w ZUS był dobry, a pogorszył się potem. Potwierdza to przywołana wcześniej informacja zamieszczona w opinii lekarskiej z 11 października 2017r. Ponadto, gdyby tak było jak wskazał przewodniczący Komisji Lekarskich ZUS w opinii z dnia 25 kwietnia 2018r., to biegłe sądowe nie orzekłyby częściowej niezdolności do pracy od 7 września 2017r. Takie orzeczenie, zdaniem Sądu, mogli wydać również orzecznicy ZUS, gdyby została przeprowadzona dokładna analiza stanu zdrowia ubezpieczonej pod kątem jej schorzeń natury psychiatrycznej. Tak się jednak nie stało,

a odpowiedzialność za ten stan rzeczy – na zasadzie odpowiedzialności za błąd, który orzecznicy popełnili – ponosi organ rentowy.

W tych okolicznościach Sąd nie miał podstaw do uznania, że przyczyną uzyskania przez ubezpieczoną prawa do żadanego świadczenia dopiero w następstwie prawomocnego wyroku sądowego były nowe dowody bądź okoliczności, którymi organ rentowy nie dysponował, lecz jedynie odmienna ocena stanu zdrowia ubezpieczonej dokonana przez lekarzy orzeczników ZUS i biegłych sądowych. Okolicznością niezbędną do przyznania ubezpieczonej dochodzonego przez nią świadczenia rentowego było więc ustalenie, że ubezpieczona jest osobą niezdolną do pracy, co też organ rentowy w oparciu o dostępną dokumentację medyczną mógł ustalić rozpoznając wniosek ubezpieczonej o przyznanie prawa do renty. Poglądy orzecznictwa są zgodne w zakresie, w jakim przyjmuje się odpowiedzialność organu rentowego za opóźnienie w wypłacie świadczenia w sytuacji, gdy z ustaleń sądu wynika, że analiza stanu zdrowia ubezpieczonego i dokumentacji medycznej pozwalała lub przy dołożeniu należytej staranności mogła pozwolić na ustalenie niezdolności o pracy; w tym wypadku organ rentowy odpowiada za błędy podległych mu organów orzecznich. Nie ma wątpliwości, że organy orzecznicze ZUS posiadają szeroki wachlarz możliwości przy ustalaniu czy dany wnioskodawca jest niezdolny do pracy, czy też nie, jak również stopnia tej niezdolności. Nieprawidłowe działanie tych organów, przyjmujące postać błędnego orzeczenia o zdolności do pracy jest okolicznością, za którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponosi odpowiedzialność skutkującą koniecznością wypłaty odsetek, skoro jedynie z tej przyczyny doszło do opóźnienia w przyznaniu świadczenia rentowego.

Mając na względzie powyższe Sąd podzielił argumentację ubezpieczonej i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję zgodnie z sentencją wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem i aktami organu rentowego doręczyć (...)